

Vad tror vi att -a och -e-böjning markerar?

– Ett historiskt, grammatiskt, stilistiskt, jämställdhetsideologiskt och dialektgeografiskt språkvårdsproblem.

Föredraget diskuterar -a och -e-böjning av adjektiviska ord i nominalfraser som refererar till personer. Dels presenteras en undersökning av hur -a och -e använts i tidningstext, uppdelat efter vilken av följande fyra funktioner -a respektive -e använts i: för att markera kvinnligt kön, för att markera manligt kön, i generisk funktion eller anonymiserande funktion. Därefter presenteras en undersökning av frågeställares reaktioner på detta, som de kommer till uttryck i frågor och kommentarer till Språkrådets mejlservice.

Den adjektiviska böjningen -a/-e har befunnit sig i ett tillstånd av variation under många hundra år, även om mönstret för variationen ser annorlunda ut idag än på 1600- och 1700-talen. Mängden av faktorer som verkar ha påverkat mönstret är imponerande, och att hävda att fenomenet är komplext är ett understatement. Flera av faktorerna är språkpolitiskt laddade, vilket gör problemet till ett av de mest intressanta inom korpuspråkvården idag. Det har, på grund av den jämställdhetsideologi som många svenskar nu ansluter sig till, uppstått ett behov av en könsneutral form. Men valet mellan -a och -e involverar inte bara frågan om vilket könsändelse som ska få representera det allmänmänskliga, utan också frågan om regional variation och vems språkbruk som ska ligga till grund för normen. Även stil är en styrande faktor, och stil har i sin tur en koppling till skalan mellan formellt skriftspråk och mer talspråkspåverkad, informellare skrift. Undersökningen av tidningstext visar också att när adjektiv på -e används för kvinnliga referenter är det nästan alltid i nominalfraser som traditionellt refererat till män: *den nye statsministern* eller *den nye basketstjärnan*, *förste bibliotekarie* och *andre ordförande*. Vad frågeställarna tycker om detta, och hur de tolkar e- och a-böjning i såväl könsbundna som könsneutrala kontexter är alltså huvudfrågan.